

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תרלג ♦ שנה יג ♦ שבת מברכים

ב' תולדות ♦ כט חשוון ה'תשפה

דברי אלוקים חיים מרן רבינו הגה"ק זיע"א

ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק
ידוע שאלת המפרשים על כפל לשון הפסוק שאמר "יצחק בן אברהם" מובן שאברהם הוליד את יצחק, ורש"י הק' כתב שבא לומר דרך "לאחר שקרא הקב"ה שמו אברהם אחר כך הוליד את יצחק" ועוד כתב רש"י שעל ידי שכתב הכתוב יצחק בן אברהם הוזקק לומר אברהם הוליד את יצחק לפי שהיו ליציני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שהרי כמה שנים שהיתה עם אברהם ולא נתעברה הימנה, מה עשה הקב"ה צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו הכל שאברהם הוליד את יצחק, וזה שכתב כאן יצחק בן אברהם שהרי עדות יש שאברהם הוליד את יצחק עכ"ל והוסיף הדעת זקנים מבעלי התוס' לכתוב שהוליד בגמטרי' דומה שהיה קלסתר פניו דומה לאברהם עכ"ל

ואולי יש לומר בדרך אפשר כי הקב"ה בתורתו שכתב כן רצה לומר בזה וללמד אותנו את מידת הענוה שבאבות הק' ועלינו ללמוד מזה ולכן כתב ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק, לומר שאברהם אבינו לא התפאר בזה שעשה רצון ה' וכבש רחמיו מבנו יחידו ולעלותו לעולה כרצון ה', אלא היה בעיניו כעפר ואפר שכך אמר ואני עפר ואפר, כי תלה הכל בזה שיש לו בן כיצחק שפשט צווארו על גבי המזבח לעשות רצון ה' זה גם שהיה לו מידת הענוה של אברהם אביו, ואברהם חשב שכל זה בא מיצחק שיפה כוח הבן מכוח האב, שאם לא היה לו בן כיצחק לא היה שוה כלום ולא היה יכול לעמוד בנסיון של העקידה, ויצחק חשב על עצמו שכל הכוח שהיה לו לעמוד בנסיון ולפשוט צווארו על גבי המזבח, זה הכל מאביו אברהם, ופירש המאמר יפה "כח הבן" למה משום שבא "מכוח האב" ולזה בא הכתוב לספר בשבח שניהם האב והבן שראו את החידוש בעבודת ה' עד כדי מסירות נפש אברהם שעקד את בנו יחידו ויצחק שהסכים להיעקד על גבי המזבח לעשות רצון ה' יתברך, וזה בא הכל מחמת הענוה הגדולה שבשניהם, שזה שורש ועיקר לכל הקדושה כידוע מספרים הק'.

ועוד אפשר לומר על פי מה שאמרנו בס"ד בשבוע שעבר בענין צדיק גמור ובעל תשובה שיש פלוגתא בגמרא (מס' ברכות דף ל"ד) מי גדול במעלה הצדיק הגמור או הבעל תשובה, וכתב המהרש"א שבעל תשובה האמור כאן הכוונה שרק במחשבה חשב לעשות עברה אבל לא עשה מעשה בפועל ח"ו, ועל זה נאמר שבעל תשובה יותר חשוב מצדיק גמור שלא היה לו נסיון כזה והמ"ד השני סובר דמכל מקום צדיק גמור יותר חשוב מכיון שלא חטא כלל אף לא במחשבה עכ"ש.

דברות קודש מרן רבינו עט"ר שליט"א

נאמר בפרשתנו (פרק כז פסוק כח) כשיעקב ניגש ליצחק לקבל את הברכות מישש אותו יצחק וראה כי ידיו של יעקב שעירות כעשו. בירכו יצחק ויאמר ראה רים בני פרים שדה אשר ברכו ה' ולאחר מכן המשיך לברך ויתן לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש: וכתב רש"י ויתן לך - יתן ויחזור ויתן, דהיינו שלא רק הברכה שברכו בתחילה אלא הוסיף לו עוד.

אלא שממשיך רש"י ומקשה מה הוא שאמר ויתן לך "האלקים" שהוא לשון דין, ומתוך, שאם ראוי לך יתן לך!
מקשה האדמו"ר בעל שפת אמת מגור ז"ע, לכאורה אם עם ישראל ראויים לכך שתינתן להם הברכה, לשם מה יש צורך בברכת יצחק - ויתן לך, הרי הכל תלוי אם הם ראויים לכך או לא ואם הם ראויים, לכאורה גם בלי ברכת יצחק הם יקבלו את הברכה?

מתוך השפת אמת שכוונת רש"י שעם ישראל צריכים להיות ראויים לקבל ברכה על ידי שהם יהיו כמו כלי אשר יוכל לקלוט את הברכה, ואז אפילו אם לא יתמלאו כל התנאים הקיימים בפרשת בחוקותי בשמירת תורת ומצוות בכל זאת הברכה תשורר עליהם. ואיך אפשר להיות כלי שמקבל את הברכות? על ידי שעם ישראל משכינים שלום בין איש לרעהו כמו שנאמר במדרש רבה (פרשת פינחס פ"כא ס"א) אמר רבי שמעון בן חלפתא אין כלי מחזיק ברכה אלא שלום שנאמר (תהלים כט) ה' עוז לעמו ייתן ה' יברך את עמו בשלום. דהיינו הברכה באה על ידי השלום.

וזה מה שאמר רש"י שעל ידי שעם ישראל ראויים לכך שהם עושים שלום בעולם הקב"ה יתן להם ברכה ויחזור ויתן.

ויתן לך האלוקים מטל השמיים ומשמני הארץ

ויתן לך האלוקים: האות ו' מיותרת שהריי היא באה להוסיף על דבר קודם, פרש"י: יתן ויחזור ויתן יתן לך ברכות ויתן לך כיבושיהן יתן לך שלך, ויתן לך של אביך.

ויש לשאול מה שייך אצל הקב"ה יתן ויחזור ויתן? זה אצל בשר ודם שהוא מוגבל, ואינו יכול לתת הכל בפעם אחת, אבל הקב"ה יכול.

פירש בספה"ק מאור עיניים כי יש יהודי נופל ממדרגות עד שהסתלקה ממנו הדעת, והוא שרוי בצער ועצבות אל יתיימש מן הרחמים אלא ידע שזהו חסד, כדי שעל ידי זה יחזור ויתן הקב"ה שיתעלה למדרגה עוד יותר גדולה, וזו היא ירידה לצורך עלייה.

ויתן לך האלוקים יצחק נתן את הברכות בשם אלוקים שהוא מידת דין, לרמוז שהברכות הן על תנאי כפי הכנת המתברך; אם האדם טוב וישר יזכה להם- ולא, לא. המתנה שקיבל יעקב בברכה היא- שיצחק ברכו "ויתן לך האלוקים", שיזכה שהקב"ה יתן ליעקב אלוקות בכל מעשיו. בכל המצבים יכול יהודי להכניס את מציאות הקב"ה כדי שיתקיימו בו כל הברכות האמורות.

משל אם כותבים הרבה אפסים ובסוף ספרה אחת, הרי אין ערך למספר. אולם, אם כותבים בהתחלה אחת ואחריה המון אפסים, הרי זה הופך לסכום גדול.

כאשר יהודי עושה פעולות כלשהן גשמיות, הרי אין להן משמעות רוחנית. אולם, אם בתחילת היום הוא מייחד זאת להש"ת- הרי שכל פעילותו הופכת רוחנית, ויש עליה שכר גדול.

פרנס השבוע

ידידינו עוז האי גברא רבא ויקירא
הנה"ח מנחם מנדיל רייך הי"ו
לרגל נישואי הבן
עב"ג בשעטומ"צ ובמז"ט
יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג מכל יוצ"ח

והנה הרמב"ם פסק כמ"ד שבעל תשובה יותר חשוב מצדיק גמור ולפי דברי המהרש"א הנ"ל הכוונה רק לבעל תשובה שלא חטא במעשה עבירה אלא אך ורק במחשבה וכו"ל.

ולפי זה אפשר לומר שבזה היתה גם מחלוקת בין אברהם אבינו ליצחק אבינו, שצדיק גמור הוא יותר חשוב מבעל תשובה ולכן חשב שיצחק הוא גדול ממנו שהיה צדיק גמור משא"כ אברהם שהיה בבחינת בעל תשובה דרך עד ארבעים שנה הכיר את בוראו (וי"א שמבן ג') ואף שהיה זה שלא הכיר בבוראו כאונס גמור מ"מ למעשה הוא לא הכיר את בוראו

המשך בעמ' ב'

אבל יצחק בנו שנולד בקדושה לאביו הק' ולאמו שרה הצדקת, הוא הצדיק הגמור והוא יותר חשוב ממנו, וזה שאמר הכתוב אברהם הוליד את יצחק שבזה התפאר אברהם שיש לו בן יחיד שהוא בבחינת צדיק גמור ויפה כוח הבן מכוח האב שהוא אברהם שהוא רק בבחינת בעל תשובה וכו"ל.

אבל יצחק סבר להיפך, שבעל תשובה מעלתו גדולה ממעלת צדיק גמור, ולכן אף שהוא צדיק גמור מ"מ חשב שהכל בא לו מאברהם אבינו שהיה בבחינת בעל תשובה שמעלתו יותר גדולה ממעלת צדיק גמור ולכן התפאר יצחק שהוא בן אברהם הבעל תשובה האמיתי שמעלתו גדולה מצדיק גמור ולכן הוא זכה להיות קדוש מרחם וזכה לעשות רצון ה' להעקד על גבי המזבח.

וזה באמת דרך הצדיקים האמיתיים שתולים כל גדולתם באחרים ואף שיודעים את מעלתם, מכל מקום חושבים שזה הכל בא להם מחמת אחרים, שהם גרמו לו להיות צדיק גמור.

והספרים הק' פירשו בזה המאמר הידוע כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו כלומר שבא לומר שאדם צריך לחשוב שכל הגדול פירוש כל הגדולה שיש לו לאדם הן בתורה והן ביראת שמים "מחבירו" כלומר שזה הכל בא לו אך ורק מחבירו שהיה לו חברים טובים, ואדם נמשך אחרי חבריו ורעיו או שבא לו הגדולה מאביו וממשפחתו שהיה צדיקים, או שיתלה שבא לו שהיה לו "רבו" צדיק ובזכותו בא לו שהוא נמשך אחריו וכידוע מש"כ הספה"ק שבלי להיות דבוק בצדיקי אמת אי אפשר לזכות לשום מעלה בקדושה.

אבל "יצרו גדול" שאדם רואה שיצרו גדול אל יחשוב שבא לו זה מחבריו או ממשפחתו או מגורם אחר, אלא יחשוב ויתלה הכל על עצמו "ממנו" דהיינו שזה שיצרו גדול זה הוא בא ממנו בלבד, וכמו שכתוב ברמב"ם שיש לאדם בחירה ואין שום דבר שיגרום לו לעשות טוב או רע, ושלא כדרך העולם שהוא להיפך שהוא רואה שיצרו גדול, הוא תולה באחרים שהם גרמו לו כל זה, והוא מאשים בזה את כולם ולפעמים את אשתו ושכניו חבריו ושוכח את עצמו שהוא גרם לו לעצמו כל זה שיצרו גדול ואם אין אני לי מי לי.

וזה היה עבודת הצדיקים שבכל דור ודור שתלו שהכל הגדולה שיש להם בעבודת השם הוא מאחרים או ברבם הצדיק או מאביהם הצדיק או בחבריו הצד' וכן הוא בצדיקי אמת בכל דור ודור.

וכן ראינו בדורינו את כ"ק רבינו הקהו"ט זיע"א ועכ"י (בעל חוקי חיים) שתלה כל גדולתו ומעלתו ועבודתו ותורתו הכל בכל מכל כל רק באביו הק' אהרן קדוש ה' שבזכותו שהוא בנו יחידו זכה לכל זאת, וגם בזכות רבותיו הק' ובמיוחד במרן הק' מבעלזא זי"ע, ולא תלה בעצמו כלום כשלעצמו היה שפל ועניו בלב נשבר, ולפי זה אפשר גם כן לומר שרש"י כותב בפרשה זו על הפסוק ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה' וגו', ופירש רש"י: לו ולא לה שאין דומה תפילת צדיק בן רשע לתפילת צדיק בן צדיק עכ"ל

ונראה לפרש שכונת רש"י הוא שתפילת צדיק בן צדיק יותר מקובלת כי הוא תולה הכל באביו הק' והצדיק, אבל צדיק בן רשע, לא יכול לתלות באביו ותולה הכל על עצמו, וזה כוונת רש"י וכ"ז בדרך אפשר.

ועוד אפשר לומר בדרך פנימי יותר לפרש את הפסוקים: יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק, ונקדים מקודם את דברי קודשו של הרבי ר' אלימלך זי"ע בספרו הק' נועם אלימלך על הפסוק הזה וז"ל ולאלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק ופירש רש"י ז"ל יעקב ועשיו האמורים בפרשה ושי לפרש על דרך הרמז דיצחק רמז לדן ואברהם רמז לחסד כידוע ואיתא

(מס' קידושין מ) צדיקים תחילתן יסורין וסופן שלווה ורשעים ההיפך וזהו תולדות יצחק בן אברהם ר"ל שאחר הדין נולד חסד, ואברהם הוליד את יצחק, ר"ל שאחר החסד נולד דין ופירש רש"י יעקב ועשיו האמורים בפרשה וכו' ר"ל הרמז האמור הז בפרשה נאמר על יעקב ועשיו דהיינו ליעקב תחילתו דין וסופו שלווה וכו"ל ולעשיו ההיפך עכ"ל.

ולענ"ד נראה לומר בעז"ה באופן אחר על פי דברי קודשו של הנועם אלימלך זי"ע שדין רומז על יצחק, ואברהם רומז על חסד, שהפסוק שלמד אותנו בא שאל נחשוב שלאברהם אבינו היה מדתו חסד לא היה לו מידת הדין, וגם שאל נחשוב שליצחק שהיה מדתו דין לא היה לו מידת החסד, ולכן בא הכתוב לומר שגם שלאברהם היה לו מידת הדין ולכן כתב ש"אברהם הוליד את יצחק" שכיון שהוליד את יצחק שהוא מידת הדין על כרחך היה בו גם מידת הדין וגם ליצחק שהיא מידת הדין היה בו מידת החסד של אברהם אביו ולכן כתב אלה תולדות יצחק בן אברהם שמכיון שהיה בן לאברהם שמידת החסד על כרחך היה לו גם ליצחק מידת החסד.

והראיה לזה כי מצינו באברהם שמידתו חסד עשה והתנהג גם כן במידת הדין כשהוא גירש את הגר ובנה ישמעאל מעל יצחק ששמע בקול שרה בציוו ה' שישמע בקול רוח הקודש שבה, שהיה אברהם טפל בנביאות לשרה (רש"י) וכן יצחק שמידתו היה דין מכל מקום התנהג במידת החסד וקירב את עשיו והראה לו אהבה, ובזה רואים בשניהם הן לאברהם והן ליצחק היתה מידת החסד והדין, אלא שעיקר מידתו של אברהם היה חסד ועיקר מידתו של יצחק היה דין, אבל לפעמים השתמשו במידות שהם להיפך באופן שיראו שראו בזה רצון ה' יתברך.

ובזה יובן בעז"ה גם מה שכתוב בפרשה הקודמת חיי שרה (כ"ד, ס"ד) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים, ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותיפול מעל הגמל, ותאמר אל העבד מי האיש הלזה ההולך בשדה לקראתינו ויאמר העבד הוא אדוני ותיקח הצעיף ותתכס.

ולכאורה צריכים להבין מש"כ "שיצחק יצא לפנות ערב" וגם מה שכתוב "וירא והנה גמלים באים" (ודרשו חז"ל גמלים הכוונה לגומלי חסדים) וגם מש"כ "ותרא את יצחק ותיפול מעל הגמל", למה נפלה, וגם מה שאמרה "מי האיש הלזה ההולך בשדה לקראתינו" מה כוונה לקראתינו, וגם מה שהשיב העבד "הוא אדוני" כלומר שזה אדוניו, והלא זה היה יצחק ולא אברהם, ואברהם היה אדוניו ולא יצחק.

ולפי מש"כ יש ליישב כי יצחק מידתו "דין" וכו"ל אבל רבקה מידתה הוא "חסד" שזה היה המבחן של אליעזר שאם תעשה חסד ותיתן לשתות גם לגמלים היא ההוכחה שזה זיוגו של יצחק, ולכן כתב שיצחק יצא לפנות ערב, שמרומז לדן שערב הוא רומז לדן שבבילה שולט מידת הדין, וביום כתוב וחסד א-ל כל היום, ולכן כאשר רבקה נשאה את עיניה ותרא את יצחק מידת הדין, פחדה רבקה שמידתה היא חסד, וזה גם הרמז שיצחק ראה גמלים שהם גומלי חסדים באים, ולכן ותיפול מעל הגמל מחמת פחד שאיך תסתדר עם יצחק שהוא "דין" והיא חסד, וזה שהיא שאלה לעבד מי האיש (שמרמז ג"כ על דין) ההולך לקראתינו, דהיינו הדין הולך נגד החסד וחששה שיגבר עליה, והשיב הוא ואמר לה שהוא אדוני, כלומר שגם יצחק שהוא "דין" הוא ג"כ "חסד" כמו אדוני אברהם, ולכן נתפייסה רבקה ותקח הצעיף ותתכס שזה רומז להחופה שהסכימה להשידוך, וקידושין כבר היה בנתינת המתנות שנתן אליעזר בשליחותו של יצחק לקידושין, וכ"ז בדרך אפשר.

ויהיו רצון מלפני אבינו שבמים שנזכה לילך בדרכי אבות הן במידת החסד והן במידת הגבורה להשתמש בהם לעבודת השם יתברך ויתמזגו מידת החסד והדין כמידתו של יעקב אבינו שהיא "תפארת" ויבנה בית המקדש השלישי שהוא נגד יעקב בחיר שבאבות ונזכה לשפע ברכה והצלחה בגשמיות וברחניות ולעבוד את ה' בקיום התורה והמצוות עד שנזכה לביאת המשיח ולבנין בית המקדש ושם כולנו נעבוד את ה' ביראה ובאהבה כימי עולם וכשנים קדמוניות ברחמים ובחסדים מגולים אמן ואמן

בניני תינים

ויתרוצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי (כה, כב)
 כי רבקה רומז לשכינת עוזנו (תיק"ז לד, א) שיתרוצו הבנים לשון רציצה שיתרוצו שניהם קודם הלידה שהיא גאולה האחרונה, ורבקה שרמז לשכינה כביכול מרגשת צערינו, ותאמר מאם כן למה זה אנכי, אם כן כל כך גדול צער הלידה כפירוש התרגום יונתן, למה זה אנכי, הלא הקב"ה אמר אנכי אנכי מוחה פשעך למעני, אם כן למה יגיע לה כל כך צער הלידה מצער שיתרוצו בנים כל כך, וקאמר ויתרוצו לשון רבים כי גם שניהם יהיו בצער, כי קודם הגאולה כתיב (ישעיה ס, ב) הנה החושך יכסה ארץ, וכתיב (דברי הימים ב' – טו, ה) וליוצא ולבא אין שלום וכו'.

(שומר אמונים דרוש הגאולה פ"ג)

ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו (כה, כו)

צ"ע למה תפס יעקב את עקב עשו לעכבו? הרי אחרי ששמעו את התשובה 'ורב יעבוד צעיר' הרי כל אחד רצה להיות אחרון? אלא הכוונה היא כך, זה שיעקב שהיה מאחור לא יכול לצאת מפני שעשו עכבו, זה מובן, אבל עשו שהיה בחזית, שהיה הראשון ליציאה מי עכבו לצאת? התשובה היא, שעשו לא רצה לצאת מפני שרצה להפריע ליעקב לצאת לביהמ"ד, וכן יעקב אביו שידע שעשו רץ לעבודה זרה, תפס אותו, לעכבו שלא ילך לע"ז.

(הרה"ק ר' יחזקאל מקאמיר ז"ע)

הקול קול יעקב והידים ידי עשו (כז, כב)

י"ל בדרך רמז, הקל קול יעקב, דהיינו קולם של תינוקות של בית רבן שנקראו בשם יעקב שהוא ענין מדריגה פחותה, והם עונים אמן ואיש"ר בקול, והוא מחמת והידים ידי עשו, דהיינו שפושט מיד את ידו לקבל מיני מתיקה, והוא מדרכו של עשו לקבל את תשלום השכר בעוה"ז, כענין הכתוב (דברים ז י) ומשלם לשונאיו אל פניו וגו'. אך עכ"ז אפילו דבר זה חשוב הוא מאוד.

(חוקי חיים)

שמע לקולי וישמור משמרת

וצריך עיון למה לא כתב ושמר משמרת וכן האיך שמר אברהם את מצותי וחוקתי הרי גוי ששמר שבת חייב... אלא אפ"ל שבא לומר כי רק אחר ששמע לקולי הרי אז החל לשמור משמרת בצווי השי"ת.

(מין רבינו שליט"א)

כתב הגה"צ ר' שאול בראך אבד"ק קאשוי זצ"ל: בהיותי ילד שמעתי שיחה נאה מאת הצדיק נקש"ת הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא זצ"ל, שאמר עה"פ (פי תולדות) "ותיקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול ותלבש את יעקב בנה הקטן", ואיך אפשר להלביש לקטן בגד הגדול, אם לא שעשו הלך בבגדים קצרים ויעקב בבגדים ארוכים.

שיח שרפי קודש (בפרשתנו), אבות על בנים (עמ' מ"ג, אות ה)

לקתי תינים

ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו (כה, כו)

ויש להבין מפני מה אחז בעקב עשו, הרי לכאורה לא היתה כל תועלת באחיזתו כיון שיצא כבר עשו ראשון ולו משפט הבכורה, ואם כן מה טעם היתה ידו אחזת בעקב עשו, שהרי אפילו הכי לא היה יכול לפעול מאומה על ידי אחיזתו.

אלא הענין הוא, שכאשר איש הישראלי חפץ לפעול לעצמו דבר מה בכל ענין שהוא,

אזי גם אם לפי ראות עיניו לא יצלח ולא יהיה שגר לפעולתו, ונראה לו שלא יפעל מאומה על ידי מעשה זה, אפילו הכי, חלילה לו מלהרפות ידיו בכל פעולה שהיא, ולא עליו המלאכה לגמור, שיהודי צריך לעשות ולא להועיל, יעשה עד כמה שידו מגעת, וה' יגמור בעדו, "א יוד דארף טוהן, נישט אויף טוהן, אויף טוהן טוהט אויף דער אויבערשטער".

ומטעם זה אחז יעקב בעקבו של עשו אחיו, הגם שלפי ראות העין לא היה בכוחו לשנות כבר את סדרי הבריאה, מכל מקום לא מנע עצמו מלעשות פעולה כל שהיא כדי לזכות בבכורה, כי יהודי צריך לעשות עד כמה שידו מגעת ללא חשבונות אם יפעל דבר מה בפעולתו זו אם לאו, ובאמת לסוף עשתה פעולתו פירות ומכר עשו בכורתו ליעקב.

ברכת משה (לכ"ק אדמו"ר רבי משה מרדכי מלעלוב זצ"ל) - בפרשתנו

עזבדת תינים

ויקראו שמו עשו (כה, כה)

מספרים על הרה"ק רבי משה חיים אפרים מסדליקוב זיע"א בעל "דגל מחנה אפרים" נכדו של הבעש"ט הקדוש זיע"א, שנדמן פעם לפונדק אחד עם סופר משכיל, הקניטו הלה ואמר לו: כבודו הוא אמנם נכד הבעש"ט, אך דומני שלי יש יותר חסידים מאשר לכבודו. נענה הצדיק ואמר: אין תימה בדבר, בפרשתנו כתוב "ויקראו שמו עשו" פירש רש"י הכל קראו לו כן, ואילו "ויקראו שמו יעקב" הקב"ה קראו כן. את עשו הכל מכירים, ואילו את יעקב מכיר רק הקב"ה.

ויגדלו הנערים (כה, כז)

פירש רש"י, שכל זמן שהיו קטנים לא היו ניכרים במעשיהם, אולם כיון שנעשו בני שלש עשרה זה פירש לבתי מדרשות, וזה פירש לעבודת גילולים. להרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב היה בן, זאב שמו. היה הילד זאב ככל הילדים בני גילו, כמותם למד, וכמותם השתובב ושיחק. כאשר התקרב לגיל שלוש עשרה, פנה אביו הצדיק לסופר סת"ם מומחה, בבקשה כי יכתוב תפילין עבור בנו יקירו. ניגש הסופר למלאכה בקדושה ובטהרה וברוב רגש, לא בכל יום מזדמן לו לסופר לכתוב תפילין לבנו של צדיק הדור. כאשר סיים, בא הסופר לרבי יחיאל מיכל והראה לו את הפרשיות. שמח רבי יחיאל מיכל בפרשיות המהודרות, אולם בקשה אחת היתה בפיו לפני שתכניס את הפרשיות לבתים, הבא אותם אלי שוב. כעבור זמן בא הסופר ובידיו הבתים והפרשיות. נטל רבי יחיאל מיכל את הפרשיות בידיו והחל בוכה, בכי חרישי מעומק הלב. והדמעות דמעות קודש, גולשות לתוך בתי התפילין, והסופר רואה ומשתומם. כאשר נרגע הרבי מבכיו, היו בתי התפילין מלאות מדמעותיו. רוקן הרבי את הבתים יבש אותם פנה ואמר לסופר, עתה, רשאי אתה להכניס את הפרשיות אל תוך הבתים. בהגיע היום והנער זאב החל להניח תפילין, חל שינוי בנער ללא הכר, ליבו התמלא באהבת תורה ויראת שמים, ומאז עלה ונתעלה עד שהיה לאחד מצדיקי הדור, ה"ה הרה"ק ר' זאב מז'בריז ז"ע.

ועקב איש תם יושב אהלים (כה, כז)

סיפר הרה"ג ר' מיכאל שוטלנד תלמידו של הגאון רבי לייב רוטקין זצ"ל, כאשר חזר מן הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל מביקורו האחרון בארץ ישראל לפני מלחמת העולם השנייה, היה ניכר עליו שדעתו זחוחה, וסיפר את הגורם לכך.

מסרתי שיעור בע"ץ חיים, וכאשר אחד הלומדים הקשה דבר, גערתי בו 'עם הארץ', בתגובה השיב לי בזה הלשון: "עם הארץ אהער, עם הארץ אהין, אבער וואס איז דער תירוץ?"

מן הגאון רבי אהרן כל כך נהנה מהתגובה הירושלמית הבוטחת (והמלאה בבקשת האמת מאידך) עד שזה היה ניכר עליו גם בשובו לקלעצק.

ומי היה אותו תלמיד, הגאון רבי ישראל יעקב פישר זצ"ל.

קונטרס דברים ערבים (ח"ו עמ' קסח; הובא ב'דברים של טעם')

ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה (כה, כז)

שמעתי בשם הרה"ק רבי בונם מפשיסחא זצ"ל: אל תחשבו שעשו היה נראה כאיכר מגושם, אלא היה לבוש לבנים ואומר תורה בג' סעודות. ואיתא במדרשות (ירושלמי נדרים פ"ג, ה"ח) שלעתיד יבוא עשו וישב בראש כולם ואין מוחה בידו עד שיבא הקב"ה ובעצמו ישליכהו לחוץ, ואם בעוה"ב שהוא כולו אמת נסתר רשעתו, מכל שכן בעוה"ז שהוא כולו מלא שקרים, על אחת כמה וכמה.

מקוה ישראל מושיענו בעת צרה

גם אני קבלתי ע"ע לאיד קריאת

מרן רבינו עט"ר שליט"א

להוסיף

טבילה במקוה

לזכות שחרור החטופים

ולישועת הכלל והפרט

וירונקה בת ג'אנז

ביאורי חיים

למה נתן יעקב לעשיו לחם

בפרשתנו כתוב, ויעקב נתן לעשיו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשיו את הבכורה. (בראשית כ"ה, ל"ד)

וקשה לי למה הוסיף יעקב לתת לעשיו גם "לחם", והרי עשיו ביקש רק "נזיד עדשים", ולא יותר?

(א) מצאתי בס"ד בספר "תשובות הגר"ח", פרשת תולדות (תשובה כ"ו), שהוא תשובת מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, וז"ל: הוא חשב שלא ידע עשיו הדין איזה ברכה מברכין על הנזיד, לכן האכילו לחם, שברכת הלחם תפטור את הכל. עכ"ל.

(ב) בספר "מאור אהרן", ליד ידי הגאון רבי אהרן הלוי גרנודש שליט"א, מצאתי שכתב ל"ב תירוצים נפלאים, למה נתן יעקב לעשיו "לחם", והרי ביקש לו רק נזיד עדשים. ואביא כאן רק תשעה מהם, וז"ל: יש לומר שהוא כמו שמצינו אצל בני אדם שאומרים שצריך סעודה בשרית, או חלבית, והכוונה דמלבד הבשר או החלב, יש גם לחם, ולא רק בשר או חלב, וכמו כן עשיו כאילו ביקש סעודת נזיד עדשים, וודאי שנתכוין גם ללחם.

(ג) עוד תירץ שם, שהנה כתב הרמב"ם (פ"ד מהלכות דעות ה"ט) שאין זה בריא לאכול הרבה עדשים, יעו"ש, ולפי זה יש לומר שלכן הוסיף לו לחם, והיינו כדי שלא ירבה באכילת העדשים, שהרי עשיו רעב היה, ובלא הלחם ודאי היה מרבה באכילת העדשים, וכיון שאין זה בריא, הוסיף לו לחם.

(ד) עוד תירץ שם, שהנה איתא בביאור הלכה (ריש סימן קס"ט) דהמנהג אצל כל ישראל דכשאדם נכנס לבית חבירו בשעה שאוכלים, קורין לו לאכול, ואפשר הטעם משום שמא יתאוה לשום מאכל, ויבוא לידי סכנה, יעו"ש, ולפי זה אפשר דיעקב אבינו חשש שעשיו יערער על המכירה, ויאמר דבלא"ה היית חייב ליתן לי עדשים, ואם כן לא קיבלתי תמורה להבכורה, ולכן הוסיף לו לחם, שזה לא היה חייב, כי בזה אין חשש שיתאוה ויבוא ליד סכנה.

(ה) עוד תירץ שם, שיעקב רצה שעשיו לא יכריחנו להלעיט לו העדשים, ולכן הביא לו לחם, כי את הלחם לא שייך לשפוך לפה, ואם כן יצטרך עשיו להתאמץ באכילת הלחם, וכיון שכן, יתאמץ גם בעדשים, בלי שיצטרך להלעיט לו העדשים לפיו.

(ו) עוד תירץ שם, שהנה תנן (אבות פ"ג מ"ג) שלשה שאכלו על שולחן אחד, ולא אמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו מזבחי מתים, ופירש הרע"ב, דמכל מקום מהני שמברכין ברכת המזון יעו"ש, ולפי זה יש לומר שהרי עשיו לא למד תורה על השולחן, ורצה יעקב אבינו שלא יחשב לו לעשיו כאילו אכל מזבחי מתים, ולכן נתן לו לחם, שעל ידי כן יברך ברכת המזון, ולא יחשב כאילו אכל מזבחי מתים.

(ז) עוד תירץ שם, שהנה איתא בשו"ע (או"ח סימן ר"ב סעיף ז') בענין פרי הנימוח, אם ברכתו שהכל, או העץ. ע"ש. ויתכן שהעדשים נימוחו, ולכן הוסיף הלחם כדי לפטור הספק, שהרי פת פוטר כל הבא מחמת סעודה.

(ח) עוד תירץ שם, שהרי יעקב בישל העדשים ליצחק, כדפרש"י, ופחד יעקב שעשיו יגמור כל העדשים, ולא ישאר ליצחק, ולכן הוסיף לו לחם כדי שישבע גם בלא כל העדשים שהכין.

(ט) עוד תירץ שם, ע"ד החידוד, דהא תנן (נדרים נ"ג ע"ב) הנודר מן העדשים, אסור באשישים, רבי יוסי מתיר, ופירש"י, וז"ל: אסור באשישים, בפת שמעורב בו קמח עדשים, דיש בכלל עדשים אשישים עכ"ל, ונמצא דלת"ק עדשים ואשישים היינו הך, וכיון שכן, יתכן דהלחם שהוסיף לו היה פת זו שמעורב בה קמח עדשים, והביא לו כדי שלא יערער אחר כך שביקש עדשים, ונתכוין לאשישים, ולכן הוסיף לו אף לחם עדשים.

(י) עוד תירץ שם, דהנה פרש"י בפרשת וישב (ל"ט, ו') וז"ל, כי אם הלחם היא אשתו כו', עכ"ל, והרי עשיו אותו היום עבר על גילוי עריות, כדאמרין בגמרא, ולכן נתן לו לחם, לרמז לו שיעשה תשובה. עכ"ל

(יא) ולענ"ד י"ל בס"ד בדרך רמז שהנה "לחם", אותיות "מחל", רמז שעל ידי הלחם מחל לו עשיו על הבכורה. והבן.

(יב) עוד י"ל בס"ד "לחם", מלשון "מלחמה", היינו שרמז יעקב לעשיו שהוא עתיד להגיע להילחם איתו על שלקח לו הבכורה.

מאת המו"צ הרה"ג ר' גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א מח"ס גם אני אודך

מאות כבר נושעו! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון
רח' הרב אבוחצירא אשדוד טל. 0556798152
באימייל: 8659931@gmail.com

קול קראלי 074-7962278

פרנס השבוע

ידידינו עוז האבי גברא רבא ויקירא
הרב יצחק ישראל מור יוסף הי"ו
לרגל נישואי הבת במז"ט
עב"ג החתן דניאל חיים דהן בשעתומ"צ
שיתקיים ביום ב' ויצא הבעל"ט באולם אדמה
רח' הבושם א.ת. אשדוד
יה"ר שירוה רוב נחת ותענוג מכל יוצ"ח

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק צבי הירש זצ"ל
בן הרה"צ יהודה לייב כ"ץ זיע"א
מרימינוב
נלב"ע ל חשון ה'תר"ז

לעילוי נשמת

הרב אהרן הלל ז"ל
בת הרב מרדכי פארהנד זצ"ל
נלב"ע כט מר-חשון
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק אדונינו מורינו ורבינו

הגה"ק יצחק צבי משה זצ"ל
ברא כרעא דאבואה
אדמו"ר אביגדור מוזס זצ"ל

מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ח שלום הכהן גולדמן ז"ל
בהר"ר צבי אלימלך ז"ל
נלב"ע ו' כסלו תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.